

Szerkesztési iroda:
Főter takarékpénztári épület 2-dik
emelet, hová e lap szellemi részét illető köz-
lemények intézendők. Bérmentetlen levelek
csak ismert kézektől fogadtnak el.

Kiadói hivatal:

Réthy Lipót könyvnyomdai irodája
Főter 8-ik szám, Aekermann-féle ház, hová
e lap anyagi részét illető közlemények (elő-
fizetési pénz, kiadása körüli panaszok, hir-
detmények), bérmentesen intézendők.

ALFÖLD.

POLITIKAI NAPI LAP,

egyszersmind az aradi gazdasági egyesület hivatalos közlönye.

Megjelen: az ünnepnap utáni napot
kivéve mindennap.

Előfizetési feltételek:

Helyben:	Vidékre:
Egész évre 14 ft — kr	Egész évre 16 ft — kr
Fél évre 7 " — "	Fél évre 8 " — "
Negyed évre 3 " 50 "	Negyed évre 4 " — "

Hirdetmények díja: 5 hasábos petit-sor
egyszeri hirdetésénél 6, és minden követke-
zőknél 3 ujkr számítatik. Terjedelmes hirde-
tések többszöri beigatásnál kedvezőbb feltéte-
lek mellett vétetnek föl. — Bélyegdíj külön 30
ujkr. — Magánvita 3 hasábos petit-sor 15 ujkr.

A hazai pártok.

(K.) Az országgyűlés szünetel, a képviselők nagyrésze már választói körében van, s bizonyosan egyik, vagy másik modorban számot fognak adni eljárásukról. A többség tagjai diadalérzettel beszélendik el, hogy végre sikerült a kísérletek veszélyes tömkelegét megszüntetni s egy oly alapot teremteni, melyen a nemzet az erősödés, az újjáépítés nehéz és nagy munkájához ismét legalább némi biztossággal hozzáfoghat. Ellenben a kisebbségben maradt párt tagjai aggodalomteljesen rázzák fejüket, a kiegyezkedési alapot sikamlósnak, sőt veszélyesnek festik, melyen nemzetünk ügye végkép elbukhatik. Azért bizonyosan óvakodásra, éber őrködéssre és kitartásra buzdítják választóikat.

Azonban nagyon csalatkoznék, ki a vidéken azt hinné, hogy a nevezett pártok a fővárosban éles, tán szenvedélyes ellentétben állanak. Csak a személyes harcok szoktak indulatosokká fejlődni. Tapasztalhatni azt mindenütt, fővárosban úgy, mint vidéken, hogy csak is a személyes kérdések felejtethetik el az illetőkkel, hogy e harc gyakran kockáztathatja a közügyet. Sajnos, hogy nyilvános létünkben ily személyeskedő küzdelmek épen nem ritkák, s valljuk be, sok bajnak voltak ezek már forrásai a múltban, s ezután is még sok bajt okozhatnak. Különösen vannak idők, és vannak ügyek, midőn a személyeskedések keserűségekre, visszatorlásokra s ezek folytán a közérdek veszélyeztetésére vezetnek.

Ki tagadhatná, hogy a jelen idő is még mindig ily világos? Ne felejtjük el — s ezt mindegyik országos párt nagyon jól érzi — hogy a kiegyezkedésnek még csak kétes értékű alapjával bírunk, ezen alapot saját előnyünkre biztosítani, kifejlődést akként intézni, hogy az valódi javunkra, megerősödésünkre, biztosságunkra szolgáljon, csak jövő munkálkodásunktól, jövő magunktartásától függ. Az idő reánk nézve minden tekintetben komoly. Kivülről a keleti kérdéssel kapcsolatban álló panszlavistikus mozgalmak, benn szinte minden nyomon egy-egy nehézség, egy-egy nagy kérdés. Nagy erőre s együttes működésre van szükségünk, hogy e nehézségeket szerencsésen legyőzzük.

Érzik ezt jól az országos pártok vezetői is. Aki a dologba nincs beavatva, alig lehet fogalma arról, mily nagy kölcsönös tisztelettel vannak egymás iránt e pártvezérek. Tisza és Ghyczy épp úgy tisztelik Deákot, mint saját pártja s Deák viszont minden alkalommal kitünteti azt, mennyire megvan győződve a nevezett férfiak szeplőtlen hazafiságáról és honszeretetéről. Elveken egyik másik kérdésben eltérnek egymástól, de mindegyik tudja, hogy a másiknak elveit csak a hazaszeretetet sugallja, de mindegyik tudja azt is, hogy nehéz körülményeink között az elvharcot nem szabad mérgeggé, ingerültté, személyeskedővé fajlulni engedni.

Tudjuk, hogy a Deákpárt győzelmével a párt férfiai ülnek jelenleg a kormányon. Az ellenzék nem keresi, hogy velők folyvást ingerkedjék, nem törekszik nehezíteni állá-

sukat, mert nem törekszik minden erővel helyöket elfoglalni. A személykérdés, a személyharcz a kormányra nézve sem lépett még előtérbe. A miniszterek még birják népszerűségeket. S midőn az ellenzéki sajtó csipkedik ezeket, nem azért teszi, hogy nép zerütlentse őket, hanem, mert tudja, hogy az örökös tömjénezés még a szilárd elvűnek is megárt, sőt úgy hisszük, hogy a miniszterek egyik másik irányban kisebb nagyobb s máshonnan jövő kényszerűségből cselekedvén, rájuk nézve is csak üdvös lehet, ha tetteik szigorúan, de kihívás nélkül megbíráltatnak. Vannak dolgok, melyeket alig lehet helyeselni, midőn a sajtó az ilyeneket megrója, csak kötelességét teljesíti.

Adja Isten, hogy azon közszellem, azon kölcsönösség, mely az országos pártok kitűnő tagjai közt létezik, uralkodó legyen az egész hazában. Gondolja meg mindenki, hogy nagyon sok még a teendő, addig, míg azt mondhatjuk: már most teljes biztosságban s minden bajon túl vagyunk!

Régi szokás, — írja Kemény Zsigmond a „P. N.”-ban — visszatekintésekkel kísérsni a nevezetesebb eredményü változtatások és alkotások cyclust; kísérsni a tudományban, az irodalomban, a hadjáratokban és az országgyűlési küzdelmekben egyaránt. Érszi mindenki, hogy a múlt a jövővel szoros kapcsolatban van, s az eredmény a kiindulási pontokkal — mint az épületeknél az alappal a tetőzet — összefügg.

Szemünkre vetették, hogy a sadowai események után, a helyett, hogy követelők lettünk volna, engedékenyek valánk.

Mintha bizony mi forradalmi sovargások helyett nem a pragmatica sanctió terén állottunk volna. Mintha nem lett volna nyomorult kétszínűség egyfelől a verwirkolás és a hódítási jog tana ellen tiltakozunk; másfelől pedig Ausztria minden zavarát és szerencsétlenségét zsarolásra és elerőtlenítési számításokra használni fel.

Es vajjon a kik politikai pártnézeteknél fogva hasznosítani akarták volna Sadowát, nyerték-e vagy azon bátoritást, hogy a hangulat nálunk forradalmi; vagy azt, hogy a künnlévők realis erővel rendelkezhetnek? A krimi expedíció, Napoleon olasz hadjárata és Poroszország foglalásai nem tanuskodtak e a felől, hogy külről nem volt mit várni, s benn nem volt forradalmi hajlam; hanem azon szívós és megtörhetlen erélyesség uralkodott, mely a törvényes állapotba visszahelyezést követelte és a kibékülés lehetőségére számított?

Aztán, ki hiheti, hogy midőn az industrialismuskora, mely a távolságot mindinkább elenyészteti, főleg a nagy államok alakulásának kedvez, s a hadviselet újabb irtó és költséges eszközei, a kis és pénztelen országokat, ha szövetkezni nem tudnak, megsemmisüléssel fenyegeti, ismételjük, ki hiheti el, hogy Magyarország önérdékéről rosszul gondoskodott, midőn állami önállóságának megóvása mellett, a pragmatica sanctióból támadt közös érdekeket a paritás hű megóvása mellett oly bizottságok által intézi el, melyek valódi törvényhozási funtióval nem bírnak; azonban az érdekek vonatkozásainál fogva biztosítják a ciszlajhanus részeknek erkölcsi és anyagi támogatását számunkra; valamint viszont Magyarországot azok számára, kikkel különben is több mint három század óta közös a dynastiánk?

S ki volt közülünk, ki a dualismust, mely közjogi helyzetünknek valódi kifejezése volt, de tetteleg örökös csorbításoknak, s részint contestatióknak volt kitéve, ne óhajtotta volna kivívni és teljes elismeretésben részesíteni?

S a delegatiók egyik főfontossága épen abból áll, hogy nem létesülhet más alapon.

Ily szempontból nyugodtunk meg ezen új intézményben, mely kevesebb a szövetségénél is, mégis megfelel azon védelmi céloknak, melyek nélkül le-

hetetlen volna az európai eshetőségek közt az eldaraboltság veszélyeitől folyva nem rettegni, s mely nélkül nem is sikerült volna a külpolitikára, mely nagy részben határozand sorsunk felett, befolyást gyakorolni.

S azok, legalább lelkükben, legkevésbé sem vádolhatnak minket, kik a dunai confederatio ajánlották, mely állami önállóságunktól okvetlenül nagyobb áldozatokat kíván; s még azonkívül a pragmatica sanctio elleni merény volna, s csak egy nagy és véres európai háboru árán létesíthetnék, s ha tenghetne is néhány évig, a legbiztosabb kilátást arra nyujtaná, hogy az egész dunai szövetség, és vele együtt országunk, teljesen, vagy legalább nagy részben, az orosz kezébe kerüljön.

Országgyűlésünk közébbi lélezzakának, mely kezdetét november 19-dikén vette, legfontosabb műve volt a közös érdekek elintézéséről szóló törvény, mely, miután a 65 ös bizottmányban megállapított, mielőtt még az országgyűlés elébe került volna, a magyar felelős miniszterium kineveztetését és a parlamentarism kormány életbeléptetését vonta maga után.

Arad, július 6.

Ausztriában és minálunk az orosz propaganda kezd magát harcziasan berendezni. Clubokat alakít, lapokat indít meg, népgyűléseket tart és zendületeket rendez. A sz. pétervári kormány a múlt husz évben csak pénzzel támogatta titkon, s néha rendjellel tüntette ki a főkolompasokat, most nyílt pártfogásba veszi a mozgalmat s igyekszik annak hivatalos központjává válni. Ha ekkoráig egy pár koldus és néhány pap, hirlapíró és éretlen gondolkozásu phantasta tanuló képezték a pártot, mely összefüggéssel nem bírt s csak utazó orosz emissáriusok által tartatott egybe, ma már mindenféle vannak beszedák, olvasóegyletek és daltársulatok, szláv iskolák és akadémiák, melyek, ha mindjárt jó szándékkal és tiszta nemzeti lelkesedéssel alapítottak is meg, mindazáltal a muszka propaganda gyűlés és menhelyeivé változtak. A legújabb mozzanatokat, melyekről tudomásunk van, a következőkben foglaljuk össze:

A legmerészebben lép fel az orosz párt Galicziában, mert a galicziái kérdés az első, melyet az orosz kormány szőnyegre hozni készül, és mert itt a tér rég óta előkészítve van. — Egy második szintén Cseh- és Morvaország, hol a tulzó politikájában megbukott cseh párt oly feltétlenül vetette oda magát Oroszország karjai közé, hogy saját hazájában az orosz nyelvet terjeszti és taníttatja, mivel ezt tekinti a nagy Panszlavia s tehát saját földje jövőndő hivatalos és diplomatikus nyelvének. — Grátzból is azt írják, hogy a slovenek közt mind nagyobb mérvben terjed az orosz propaganda és a pártvezérek és nevezetesen a clerust izgató működés: soha annyira nem virágozott, mint most.

Jobban délfele, Istriában és Görzben a kormánynak különösen ferde állása van a pártok között. Ott nincs, csak Viktor Emánuel éltető olasz és Sándor csárnak zsiviót kiáltó panszláv ilyr. A szlovének mozgalmi összefüggésben vannak a horvát mozgalmakkal. Castuában, Istriában, mint a „Pozor” jelenti, a lakosság a városból kiüzött néhány fiumei polgárt, mivel ott a délszláv „Citavnica” épületére ki akarták tüzni a magyar lobogót. Faccine városban, mely már Horvátországban fekszik, vásár volt, s a köznép a vásárról elkergette adragai cipészeket, mivel ezek részt vettek a menetben, mely Fiuméba ment volt a magyar ügy mellett tüntetni. A papok ezen vidéken is a főizgatók. Tvienkény fiumemegyei pap nyílt levelet intézett Cseh királyi biztoshoz, a melyben terjedelmesen fejtegetik a papság kötelességeit s kinyilatkoztatják, hogy ők a politikai téren csak a nemzeti irányt követik, a mint az a háromgy királyság f. é. május 11., 14., és 18-ki határozataiban körvonaloza van, és hogy legszentebb kötelességüknek tartják a nemzetet más becsületes hazafiakkal együtt jogaik és kötelességeik iránt felvilágosítani s így egy jobb (?) jövőnek vezetni elébe.

És Horvátországban nemcsak a titkos orosz propaganda izgat, hanem maga az orosz kormány is nyíltan kilép a politikai küzdelekre. Az inga-

dozókat átcsalni, s a hiveket felbátorítani kell a válság percében, s ezen felebaráti kötelességet teljesíti az orosz kormány, midőn a partvidéket három orosz hadihajó látásával örvendeztetni meg. Egy fiumei magánlevél szerint a három hajó legközelebbi megérkezése a kikötői hivatalban már hivatalosan bejelentetett. — Csak azért jönnek, hogy az uralkodó törvénytelen állapotok és zavargások között megvédelmezzék az orosz alattvalókat. Fiumében 5. mondót azon alattvaló van, az orosz consul és családja.

Belgrádban az iskolai szünidők alatt a szláv tanulók tartandnak congressust. Lesz ott sok horvát-, magyar-, szerb- és osztrák-cseh-szláv tanuló, de az új és jellemző adat, hogy nagyszámú egyetemi polgár fog leutazni, illetőleg kormány költségen leküldetni Sz.-Pétervárról és Moszkvából. — Mindezeket pedig különösen ajánljuk a bécsi és pesti miniszterek figyelmébe.

Bécs, július 5. A félhivatalos mai „Wiener Abdp.“ polemizál az Ausztriai folytonosan gyanúsító porosz sajtó ellen, kiemeli Beust b. törekvését, Ausztria és Poroszország közötti jobb viszonylatok előidézésére: nagyobb közeledés Poroszországhoz nem volt kivihető. — A császár a tengerészetnél is hét heti gyászt rendelt el.

Az alsóház mai ülésében az elnök indítványozza, hogy a mexikói császár halála folytán deputáció küldessék császár öfelségéhez, hogy a ház legmélyebb részvétét kijelentsé. Egyhangulag elfogadjatik.

A „Presse“ kívánja, hogy Ausztria, Poroszország és Dánia közt csupán a néző szerepét játssza. A „N. fr. Presse“ a Kaiserfeld-Herbs-féle klubb felszólása mellett szól; egyesek s a birodalom java kívánja így, azért csatlakozzanak politikai pártok programmokhoz.

* Őcs. és ap. kir. Felsége a következő legfelsőbb kéziratot méltóztatott legkegyelmesebben kibocsátani:

Midőn b. Sokcsevics József tábornagyot saját kérelmére mint Horvát- és Tótországok bánját, főkapitányát és kormányzóját, Fiúme kormányzóját és a zágrábi bán tábla elnökét rendelkezési állapotba helyezvén, amaz állásától kegyelmeesen felmentem, hű szolgálata elismerésül számára Lipót-rendem nagykeresztjét a díjleltetés mellett adományozom.

Gablenz Lajos bárót, rendelkezésben álló altábornagyot Zágrábban parancsnokló tábornokká nevezem ki.

Kelt Bécsben, jun. 27-én, 1867.

Ferencz József, m. k.

A vallás tárgyábani törvényjavaslat.

(Folytatás 6s vége.)

VIII.

A gyermekek nevelésére nézve. Vegyes házasságoknál a gyermekek mind apjuk vallását követik; ennek áttérése esetében a 12 évet meghaladott gyermekek az apának előbbeni vallásában meghagyandók; a 12 éven alóliak pedig az atyával együtt áttérteknek tekintetnek. Törvénytelen származású gyermekek anyjuk vallását követik. Törvényesítés esetében, történt legyen az utólagos házasság, vagy fejedelmi kegyelem útján, a 12 évet meghaladottak anyjuk vallásában meghagyandók; a 12 éven alóliak pedig a törvényesítő apa vallását követik.

IX.

Bármi néven nevezendő vallásos térítvények, — reversalisok, — teljesen eltöröltetnek s ugy multra, mint jövőre érvényteleneknek nyilvánítatnak.

X.

Az áttérésre nézve. Bármely vallásrai áttérés esetében az 1844: 3. t. cikkben megállapított mód és eljárás szigorú megtartandó, s ki így áttért annak minden cselekvényei azon egyháznak tana szerint itélendők meg, melybe áttért, és arra az elhagyott tanai többé semmiben sem kötelezők.

XI.

Vegyes házasságok és válópörök re nézve. a) Jelen törvény kihirdetésétől támasztandó válópörök protestansok között, mindenkor a protestans egyházi hatóságok illetősége alá tartoznak s a világi bíróságok e tekintetbeni illetékessége megszűnik.

b) Vegyes vallású házassulandók a menyasszony papja, ha pedig ez megtagadná, a vőlegény papja által adassanak össze.

c) A vegyes, ugyszinté más vallásra áttérés által később vegyessé vált házassági válópörök, az alperes hatósága előtt intézendők el; ha tehát az alperes protestans, — protestans consistorium vallása elvei szerint való okok alapján kimondja saját felére a végelválást; a kath. consistorium pedig saját felére a hitelvei szerinti ideiglenes vagy végelválást.

d) Ha pedig az alperes fél katolikus, vagy más vallású: a protestans fél följogosítottatik, a katolikus félre nézve ágy- és asztaltóli elválasztás esetében, a házassági kötelék teljes fölbontására és új házasságra lépésre, ha ezen ideiglenes elvást kijelentő katolikus consistorium ítélete hozatala után a protestans egyházi törvényszék is megvizsgálván, a pört, az elválasztási okokat olyanoknak találndja, melyekben protestans hitelvek szerint tökéletes elválasztásnak helye van.

c) Mindkét házastársnak katolikus vallásról protestans vallásra áttérése esetében eredendő való perek a protestans egyházi hatóságok által intézendők el; mindkét félnek protestans elvek szerint új házasságra léphetése mellett.

XII.

Temető k. Harangozás. Vegyes vallású községekben, hol külön temető, vagy harangnincsen, a közösséget akadályozni nem szabad; hanem mindenütt a teljes viszonyosság megtartandó.

XIII.

Az 1848: 20. t. cz. 5. dik pontja akként bővítetik: hogy a magyar egyháztól a tábori lelkészségbe lépett papok az illető legidősb magyar superintendens felsőbbsege alatt állnak, s az egyházi életre vonatkozó tudósításait annak évenként beküldeni kötelesek.

A „Breslauer Zeitung“ Francziaország ellen.

A porosz lapok napról napra ingerültebben irnak Francziaország ellen s bizonyos célzattal folytatást az pengetik, hogy Francziaország Poroszország érdekeit fenyegeti. De a hang is, melyen e vádak szólnak, oly kevéssé diplomatikus, sőt oly határozott és félreérthetetlen, hogy mi kívánni valót sem hagy hátra. Így a többi közt a „Bresl. Ztg.“ berlini levelezője ezeket mondja: Igen helyesen fejtegette annak idején a „Bresl. Ztg.“ egyik vezércikkében, hogy szó sem lehet addig tartós békéről, míg Németországnak Francziaország irányában állása kemény harc által nem szabályoztatik. Én tovább megyek s azt mondom, hogy mindaddig tartós békénem lesz, mindaddig az állandó hadsereg leszállítására nem is gondolhatunk, míg a békeszerető Németország Francziaországot tökéletesen le nem veri, s ez által ki nem szorítja befolyásos európai állásából, mely őt mások ügyébe való hivatlan beavatkozásra képesíti. Érzélgő békenyilatkozatok csak növelik a franczia nép gögjét, s a német sajtó idejeje türi már rajnantuli collegája szemtelenkedéseit. Gondolják meg, mit jelentsen az, ha egy nép hírlapjai azt kívánják egy nagy nemzetől, hogy nyujtsón compensatiót azért, mit ezek vérevel szerzett! Luxemburg kiürítését kívánták tőlünk, s most azt követelik, hogy vonjunk ki Mainzól helyőrségünket s dél-német szövetségeink várát se lássuk el soha helyőrséggel. — Kívántuk valaha Francziaországtól Róma kiürítését? — Északi Schleswig kiürítését követelik, melynek sánczai körül el esett testvéreink csontjai nyugosznak!

Mit szólna hozzá a franczia journalistika hajtócsordája, ha Algir elnyomott lakosságát kezdenék Francziaország ellenében párfogatásunkba venni? Utasítsuk vissza végre határozottan e szemtelen követeléseket s feleljünk e párisi fecsegőknek becsületes németséggel. Kétségtelenül hiteles helyről értesítenek, hogy ez év őszén valószínűleg háború lesz, melyet tavaszkor kikerültünk.

Még a különben oly szelid és békeszerető „Schles. Ztg.“ is azt mondja: hadd jöjjenek csak a francziák, Poroszországot majd készen fogják találni a haza védelmében, és azokat, kik megszentsegtelenítik, véres fejekkel küldik haza.

Pest, július 5.

A fővárosi journalisták és írók közül tegnapelőtt este 50-en gyűltek össze a Frohner-szálloda termében, hogy barátságos estélyen ismerkedjenek meg a Párisból néhány napra Pestre utazott hírneves hazánk fia, Horn Edével. Az estélyen majd minden politikai lap volt képviselve, s mint a napi sajtó ily különböző árnyalatu képviselői társaságában természetesen a vitatkozások egymást érték.

Horn Ede szelleműs, szeretreméltó modora nagyon felvillanyozta a jelenvőket; nevezetesen Gyulai Pál humora igen fűszerezte a derült kedvet. Az áldomások sorát Toldy Ferencz kezdte meg, Hornra köszöntvén poharát. Azután Deák Farkas szól, említvén, hogy Magyarország már nem a barbar kelet kezdeteül, hanem a nyugati civilizatio osztályosának tekintni magát.

Erre Horn következőleg válaszolt:

„Ha még kételkedhettem volna, vajjon a magyar nemzet a barbar nemzetek közé sorolható-e, a mai estély engem és bárkit meggyőzhetett arról, hogy e hazát — a mi különben is már általános elismert tény — nem barbar nemzet lakja.

Ezen estély, mely a sajtó képviselőit gyűjté egybe, mutatja ugyanis, hogy Magyarországnak felvilágosodott sajtója van, azon országot pedig,

melynek sajtója oly képviselőkkel dicsekedhetik, mint a milyeneket körülöttem látni szerencsés vagyok, barbar országnak többé nem mondhatja senki. Nem mondhatja már azon okból sem, mert a sajtó valóban demokratikus hatalom, a mely országot pedig demokratikus szellem lengi át, abban megszűnt a barbarismus, mert a demokratikus szellem a valódi haladás, ez a valódi szabadság. (Tetszés.)

Epen azért nagyon tudom méltányolni azon megtiszteltetést, melyben engem ezen estély rendezése által részesítettek és higyjék el uraim, hogy ez estély nemcsak rövid utazásom, hanem általában nyilvános életem legszebb és legkellemesebb emlékei közé fog tartozni. Méltánylom ezen megtiszteltetést és örvendek azon, örvendek nemcsak azért, mivel magam is a sajtó fia vagyok, mivel azon csekély érdememet, melylyel ezen megtiszteltetéshez jutottam, a sajtónak köszönhetem; a mennyiben soha más eszközöm, más hatalmam nem volt, mint a sajtó; örvendek azon nemcsak azért, mivel az házamban ért, mi által meghazudtoltatik azon közmondás, mely azt tartja: „nemo profeta in patria“ — habár magamat a próféták közé sorozni épen nem akarom, de ebből mégis azt látom, hogy a házamban a legosekélyebb törekvést is méltányolják, mely becsülettel jár; hanem örvendek e megtisztetésnek különösen azért, mivel a sajtótól ered; tehát valóban demokratikus hatalomtól, a melynek épen azért nagy a jövője mint responsabilitása.

Nemcsak azért mondom a sajtót demokratikus hatalomnak, mivel senkit sem kell iróvá fölavatni, nemcsak azért, mivel az irodalomban kasztkülönbség nem létezik, hanem azért, mivel két kellelkel kell bírnia, ki a sajtóban befolyást és hatalmat akar szerezni: tehetséggel és becsületességgel. (Élénk helyeslés.)

Tehetség és becsületesség — ezek azon egyedüli eszközök, melyek által a sajtóban jót, nagyot és üdvöst lehet eszközölni, és ezen két eszköz az, mely valódi demokratikus jövőt alapít mind egyeseknek mind országoknak.

Nagy örömmel tapasztalom, hogy Magyarországon a sajtó virágzásnak indul, és hogy napról napra szaporodnak a sajtó közegai. Azon meggyőződésben vagyok ugyanis, hogy Magyarországon a sajtónak nagyobb kötelessége és nagyobb hatásköre van, mint Európa bármely országában. A sajtó demokratikus hatalom, Magyarországon pedig nagy szükség van arra, hogy bizonyos arisztokratikus hajlamoknak ellenében létezzék egy valódi demokratikus hatalom. (Hosszas élénk tetszés.)

Ezzel a magyar nemességet gáncsolni nem akartam. Ha van Európában ország, melynek nemessége joggal büszke multjára, ha van ország, mely joggal büszke nemességére: ez az ország bizonyosan Magyarország.

Ismétlem, nagy köszönettel, nagy méltánylattal fogadom e megtiszteltetést és legyenek arról meggyőződve, hogy a mennyi tölem kitelik, ismereteni fogom Francziaországban azon jó fogadtatást, melyben engem az iróti részesítettek, mert ez azt jelenti, hogy itt a szellemi tehetséget — bármily csekély is az — méltányolják és azon ország, mely ezt teszi, bizonyosan mindenki fölvilágosodottnak fogja mondani; azon országnak kétségen kívül mind szellemi, mind más tekintetben nagy jövője van. (Élénk éljenzés.)

Tökéletesen igaz, hogy Magyarország nemessége századokon át megtett mindent, mit az ország javára, az ország szabadságának érdekében tehetett. De már rég mondotta a bölcseszét könyve: mindennek meg van a maga ideje és én remélem és szeretem hinni, hogy Magyarországnak elérkezett a népnek ideje (tetszés) és éppen a sajtónak áll kötelességében ezen új hatalom fölvirágzását elősegíteni.

A nemességnek Magyarországnak még nagy szerepe van; de le kell mondania ama régi elvről, mindent a népért, de a nép nélkül. Magyarországban a nemesség már most csak a néppel, csak a nép élén eszközölhet jót, üdvöst semmi esetre pedig a nép nélkül. (Élénk tetszés.)

A sajtó hivatása Magyarországon épen abban áll, hogy ez elveket segítse diadalra emelni.

Távirati tudósítások.

Páris, július 5. A mai „Moniteur“ mondja: A mexikói császár megöletése mindenhol az iszony érzetét fogja ébreszteni. Ezen becstelen, Juarezitől elrendelt tény mindenkinek, ki magát a mexikói köztársaság képviselőjének nevezi, homlokára a szégyen kitörölhetlen bélyegét süti. Minden művelt nemzetek kárhóztatása a legelső büntetés léssen az oly kormányra nézve, melynek ily főnöke van. Midőn a szultán a szerencsétlen császár tragikai végétől értesült, megkérte Napoleont minden ünnepeit beszüntetni A császár 30 napi gyászt öltött. (Mily nemes szív!) — London és Washingtonból is hivatalosan megerősítik Miksa császár föbelövetését. A császárral elfogatott idegen születésű tisztetek megkíméltettek.

Uj York, július 3. Hivatalosan jelentik, hogy Miramon és Mejiabtkok is föbelövettek. A congressus ismét egybelépett.